INEDIT: Recalcularea istoriei

Cosmin Tupa

Un matematician nascut in România tulbura cronologia istoriei pe care am invatat-o la scoala. Florin Diacu, este profesor de matematica si fost-director al Pacific Institute for the Mathematical Sciences la Universitatea Victoria din Canada. PIMS este un parteneriat intre 8 institutii implicate in activitatea de cercetare stiintifica. Volumul „The Lost Millennium" (Mileniul pierdut) semnat de Diacu dezbate o ipoteza stiin- tifica socanta: data diferitelor evenimente istorice se schimba atunci cind este calculata in func- tie de pozitiile planetelor, conform precizarilor din cronicile antice sau medievale. Prin aceasta, se pune sub semnul intrebarii insusi calendarul pe care il folosim astazi. Matematicianul Florin Diacu a uluit lumea stiintifica internationala lansind ipoteza ca, din punct de vedere matematic, datele istorice pe care le folosim s-ar putea sa aiba erori de pina la 1.000 de ani. În 1994, Diacu a auzit pentru prima data de ipoteza savantului rus Anatoli Fomenko care punea sub semnul intrebarii cronologia istoriei. Savantul rus sustinea ca perioada cunoscuta ca Evul Mediu a fost fie mai scurta, fie nu a existat deloc. O alta teorie a lui Fomenko stabilea ca o mare parte dintre dinastiile medievale sau antice se suprapun in loc sa se succeada asa cum stabileste istoria in mod curent. Fomenko declara intr-o revista canadiana ca anul 2000 ar fi de fapt anul 936 (d.c.).

CRONOLOGIA TRADITIONALA ESTE CONTESTATA // Diacu a recunoscut ca interesul sau pentru cronologia istoriei este un lucru neobisnuit pentru un matematician. Specializarea de matematician i-a fost de folos atunci cind a trebuit sa transpuna in date informatiile referitoare la pozitia planetelor intr-un anumit moment al istoriei. „Daca cercetezi pozitia planetelor astazi, poti sa afli miscarile astrilor in trecut. Putem sa stabilim cu acuratete pozitia planetelor pe o perioada de aproximativ 20 de milioane de ani in trecut si in viitor", asigura matematicianul de origine româna. În cea mai recenta carte pe care o semneaza, „The Lost Millenium" (ed. Knopf Canada, 2005), Diacu examineaza metodele prin care au fost stabilite diferite date istorice. Surpriza a fost ca „atunci cind esti in posesia unor documente care mentioneaza pozitia planetelor intr-un anumit moment istoric poti stabili cu exactitate ziua in care un eveniment a avut loc". Tucidide

povesteste ca in timpul razboiului peloponesian dintre Atena si Sparta au avut loc trei eclipse si mentioneaza cit timp a trecut intre acestea. Istoria stabileste anul 431 ca data la care a inceput razboiul. În urma calculelor astronomice, Fomenko stabilea singurele date care sa se potriveasca evenimentelor descrise ar plasa razboiul peloponesian in secolul 11-12 d.c. Noul Testament descrie o eclipsa de aproximativ 3 ore in ziua crucificarii. În mod curent data acceptata este de 3 aprilie, a anului 33, cind se pare ca a avut loc un asemenea eveniment astronomic. Dar, conform lui Diacu, eclipsa din anul 33 a durat numai citeva minute la Ierusalim. Un alt matematician rus, Nicolai Morozov a stabilit ca un eveniment astronomic care ar corespunde mai bine descrierii oferite de Apostoli a avut loc abia in anul 268 d.c. Diacu afirma in cartea sa ca nu poate sa fie intotdeauna de acord cu afirmatiile savantilor care au contestat cronologia dar socant este faptul ca nu intotdeauna exista argumente convingatoare pentru cronologia general acceptata. „Nu am un raspuns definitiv. Am incercat sa scriu cartea astfel incit un cititor sa ia singur o hotarire in aceasta problema. Daca am cerceta mai mult am putea sa stabilim cronologia cu o acuratete de 100- 200 de ani."

Teorie populara

începind cu anii '50 o perso nalitate controversata ca Immanuel Velikovski a lansat teorii legate de catastrofe naturale retinute de textele vechi. De-a lungul timpului, Velikovski a fost ironizat de comunitatea stiintifica fara ca teoriile sale sa fi fost contrazise in mod convingator. Florin Diacu a reluat in volumul publicat anul trecut citeva teorii care problematizau cronologia istorica fara sa forteze concluziile. „Florin Diacu, poliglot sI matematician erudit, reia dezbaterile vechi sau recente cu o claritate extraordinara si expune pentru prima data argumentele controversei astfel incit pot fi intelese de nespecialisti… Cu siguranta, cartea sa va deveni un reper. Pentru publicul larg, volumul ofera o privire fascinanta asupra unei lumi necunoscute." Anthony Grafton, profesor de istorie europeana, Universitatea Princeton.

Cariera peste hotare

Florin Diacu a plecat din România in 1988 cind a fost invitat la o conferinta de matematica in Franta. Afirmind ca in România nu i se permite sa obtina titlul de doctor din motive politice, s-a stabilit pentru o vreme la Heidelberg, in Germania. Acolo a reusit sa isi dea doctoratul

in 6 luni. Abia dupa 1989 a putut sa isi aduca in Germania sotia si copilul. În 1990 a emigrat in Canada, talentul sau de a vorbi limbi straine asigurindu-i posturi in cercetare si in mediul universitar. Prima sa carte, „Celestial Encounters” (întilniri ceresti) a abordat teoria haosului.